

Megújuló vidék, megújuló agrárium program

„A Kertészeti hajtató ágazat
támogatási lehetőségei 2022-
2023-ban”

dr. Juhász Anikó

agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkár

Magyar Paradicsom Napja

Mórahalom, 2022. június 29.

Agrárminisztérium

Paradicsom hajtás területe, termésmennyisége 2011-2020-ig

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Termőterület (ha)	450	410	414	420	380	380	370	360	380	380
Termésmennyiség (ezer t)	99	92	100	112	125	126	130	130	130	135

Forrás: Fruitweb becslés

A paradicsomhajtás Magyarországon

- Jelenleg körülbelül 350 hektár növényházi felületen
 - Ebből 120 hektár már a legkorszerűbb technológiát képviselő termesztő berendezés
 - Hozamnövekedés, fajlagos hozam $38/\text{kg}/\text{m}^2$
 - Az új technológiának, a diffúz üveggel borított üvegháznak köszönhetően a termésátlag rekordszintre emelkedett ($\sim 77 \text{ kg}/\text{m}^2$)
 - A hajtásban egyre népszerűbbek a különlegességek, mint például a fürtös kocképaradicsom vagy a szilvaparadicsom
-
-

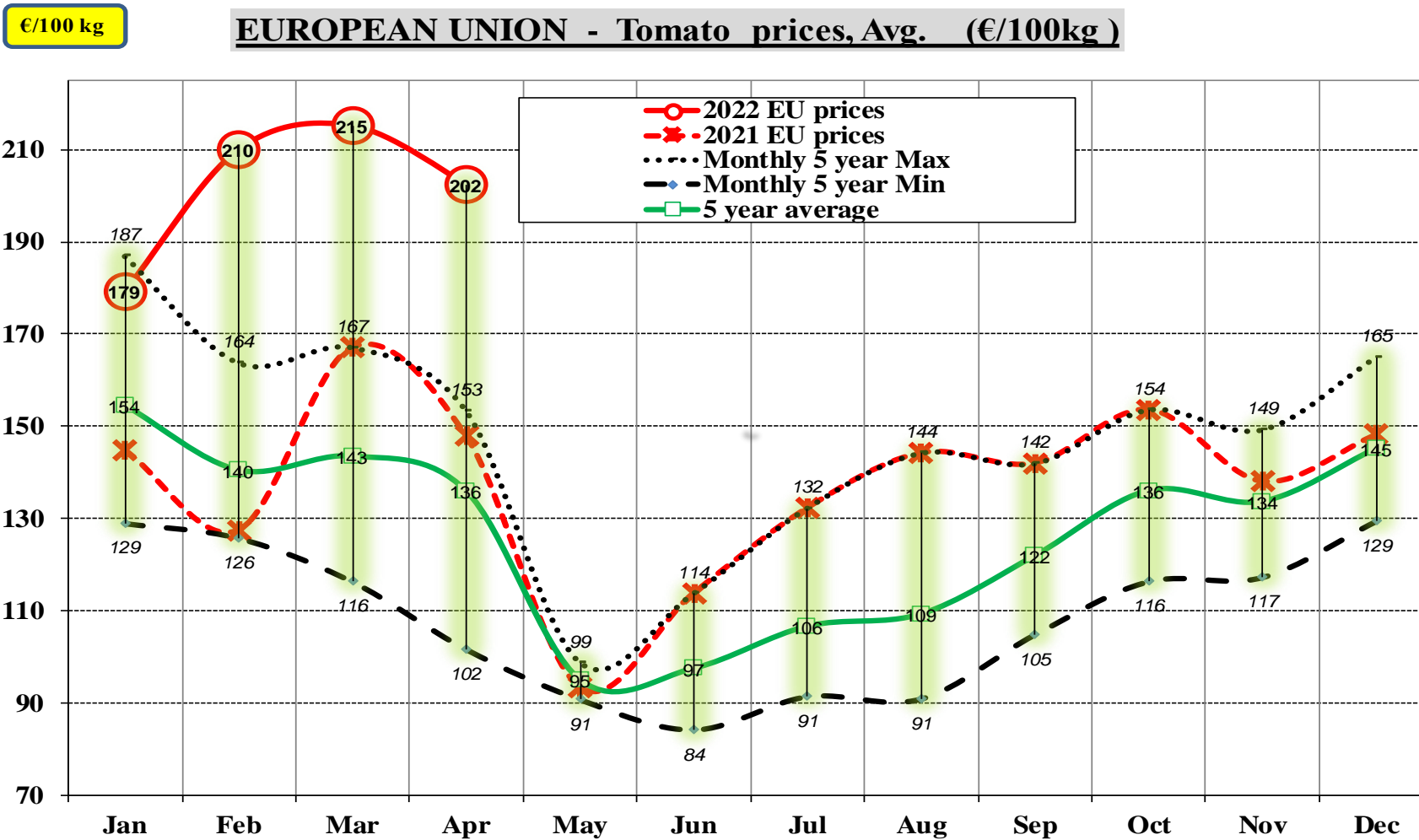
- A VP – Kertészet korszerűsítése felhívásnak köszönhetően intenzívebb volt a növekedés a volumenben mint a paprikafélék esetében
- Üvegházi fűrtös paradicsomból hazai igényeket meghaladó mennyiségek, piaci zavarok esélye megnő
- Dél-Alföldi régióban megduplázódott az összes hajtatott friss termék export volumen, a paradicsom pedig többszörösére nőtt
- Célpiacok: Csehország, Szlovákia, románok, bolgárok továbbá Németország

A paradicsompiac az EU-ban

- 2021 nyarán már rekord magas árak voltak a friss piacon az EU-ban. Az uniós átlagár meghaladja az 1,4 kg/eurót. FR-ban rekordárat regisztráltak (több mint 3 EUR/kg).
 - A téli termésárak magasabbak, mert a termeszők egy része egyéb zöldségekre és kisebb méretű paradicsomfajtákra állt át a magasabb ráfordítási költségek miatt.
 - Marokkóból és Törökországból (az első 5 hónapban) érkező import növekedése miatt a behozatal némileg nőtt.
 - Az elmúlt szezonok csökkenő exporttrendje folytatódik, mivel NL és ES kevesebb paradicsomot exportál a UK-be.
 - Az Oroszországgal, Ukrajnával és Fehéroroszországgal szembeni export korlátozott (2021-ben mintegy 18 ezer tonna).
-
-

Paradicsom árak az EU-ban (euró/100kg)

Kertészeti hajtató ágazat korszerűsítését célzó – lezárult – VP támogatások

AGRÁRMINISZTERIUM

„Kertészet korszerűsítése- üveg- és fóliaházak létesítése, energiahatékonyságának növelése geotermikus energia felhasználásának lehetőségével” (meghirdetés: 2016): 138 db támogatott kérelem, 19,92 Mrd Ft forráslekötéssel (**1 264 483 m²** támogatott termesztő berendezés), **amelyből eddig kb. 18 Mrd Ft került kifizetésre.**

„Kertészet korszerűsítése - Kertészeti gépbeszerzés támogatása” (meghirdetés: 2016): építéssel nem járó, kertészeti termeléshez szükséges gépek, eszközök beszerzése: 3 522 db támogatott kérelem, 21,71 Mrd Ft forráslekötéssel, **amelyből eddig 20,85 Mrd Ft került kifizetésre.**

„Kertészeti üzemek korszerűsítése” (meghirdetés: 2020): építéssel járó kertészeti technológia kialakítása, többek között üveg- vagy fóliaborítású növényházak létesítése, hűtőházak, tárolók, manipulálók és a hozzájuk kapcsolódó beépített műszaki, technológia rendszerek kiépítése és egyéb üzemi létesítmények kialakítása, továbbá építéssel nem járó, a kertészeti ágazathoz kapcsolódó erő- és munkagépek, illetve a post-harvest tevékenység eszközeinek beszerzése. **Támogatott kérelmek száma 322 db, 68,99 Mrd Ft forráslekötéssel (3 891 509,00 m²** támogatott termesztő berendezés), amelyből eddig 3,24 Mrd Ft került kifizetésre.

„Kertészeti üzemek megújításának támogatása” (meghirdetés: 2021): alapvetően kisebb méretű kertészeti üzemek, építéssel nem járó fejlesztéseinek támogatása: **2 250 db támogatott kérelem, 26,66 Mrd Ft forráslekötéssel**, amelyből eddig 0,62 Mrd Ft került kifizetésre.

Kertészeti hajtató ágazat korszerűsítését célzó – nyitott – VP támogatások

„Mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” (meghirdetés: 2016): többek között támogatott az új vízkivételei művek kialakítása, új öntözőgépek és csővezetékek telepítése, illetve elavult öntözőrendszerek elemeinek cseréje. Támogatott kérelmek száma 735 db, 44,87 Mrd Ft forráslekötéssel, **amelyből eddig kb. 18 Mrd Ft került kifizetésre.**

„Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása” (meghirdetés: 2021): A felhívás kedvezményezettjei az agrárpolitikáért felelős miniszter által elismert öntözési közösségek. Az elnyerhető maximális támogatási összeg legfeljebb 250 000 eurónak megfelelő forintösszeg lehet, míg a támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 90 %-a. Eddig 22 db támogatott kérelem, 1,46 Mrd Ft forráslekötéssel.

„Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása” (meghirdetés: 2019): a támogatás több zöldségnövény vonatkozásában igénybe vehető, így például *Makói vöröshagyma*, *Szentesi paprika*. Az elnyerhető támogatás összege: 1 000 euró/termelő/év, amely öt éven át vehető igénybe. **Támogatott kérelmek száma 203 db, 0,37 Mrd Ft forráslekötéssel, amelyből eddig 0,13 Mrd Ft került kifizetésre.**

Új KAP Stratégiai Terv II. pillér végrehajtási elvei

Célok:

- A termékpályák fejlesztése, „ágazati intézkedés csomagok”, és a tartós ellátási lánc kapcsolattal rendelkező pályázók előnyben részesítése.
- A hatékony termelési beruházások támogatása, ezért 15 millió eurós maximális támogatási összeget és a bázislétszám tartás elengedését tervezzük.
- A nagy beruházási programok kevés pályázattal történő, koncentrált forrásbiztosítással történő kiírását tervezzük.
- A pályázati feltételek javítása: egyszerűsített elszámolás, ügyintézési idő csökkentése, könnyített előlegnyújtás és költségnövekmény elismerésének lehetősége.
- Megmarad az agrár- és vidéki beruházások támogatási lehetőségének túlsúlya.
- Alapvetően nem változik meg a vidékfejlesztési támogatások struktúrája, az intézkedések szabályai lényegesen rugalmasabbá válnak.
- Díszkertészeti ágazat kisvállalkozásainak támogatása.
- A termelői csoportok (termelői szervezetek, termelői integrációs szervezet és szakmaközi szervezetek) megalakulásának és fennmaradásának ösztönzése, a termelők jövedelempozíciójának stabilizálása, illetve erősítése, valamint közvetett módon a vidéki életkörülmények javítása.

Új KAP Stratégiai Terv II. pillér végrehajtási elvei

Zöld beruházások támogatása:

- Mezőgazdasági üzemek fejlesztése az ammónia-kibocsátás csökkentése érdekében - a hazai NH₃-kibocsátás mintegy 92%-a mezőgazdasági eredetű.
- Mezőgazdasági üzemek zöld beruházásainak támogatása és Mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez kapcsoló zöld beruházások támogatása: a mezőgazdasági és élelmiszer-feldolgozó üzemek energia önellátásának növelése és az energiafüggőség csökkentése, az energiahatékonyság javítása és a megújuló energiaforrások felhasználásának ösztönzése – a szén-dioxid kibocsátás, valamint az energiafelhasználás csökkenése.

A generációs megújulás ösztönzése:

- Fiatal mezőgazdasági termelők induló támogatása.
- Fiatal mezőgazdasági termelők beruházásainak támogatása.
- Generációs megújulás gazdaságátvevő támogatásával.
- Generációs megújulás, gazdaságátadási együttműködés (gazdaság átadó).

A kertészeti hajtató ágazat korszerűsítését célzó támogatások jövője

- **Célok:**

- Hatékony, magas hozzáadott értéket termelő mezőgazdaság.
- A termelés költséghatékonyságának növelését célzó beruházások támogatása (hozzáadott érték/hektár)
- A pénzügyi megalapozottság, termékpályás együttműködések és a fenntarthatósági szempontok szerepének növelése a komplex beruházásoknál
- A termelői együttműködések közös fejlesztéseinek, beruházásainak ösztönzése

- **Jogosultsági elvárások (tervezett):**

- Legalább **10.000 euró értékű** minimális üzemméret (*jelenleg 6.000 euró STÉ*)
- Az előző évi árbevétel legalább **40%-a** mezőgazdasági tevékenységből származzon (*jelenleg 50%*)
- Elismeréssel rendelkező termelői csoport (TCS), termelői értékesítő szervezet (TÉSZ), termelői integrációs szervezet (TISZ) önmagukban felelnek meg a jogosultsági feltételeknek

- **Támogatási intenzitások (tervezett):**

- Alapesetben 50%,
- Növelheti maximum **65%-ra**: együttműködés beruházás +10% ; gazdaságátadás + 15%, ökológiai gazdálkodás +10%
- **Zöld beruházás**: akár 80%
- **Fiatalkorú mezőgazdasági termelők beruházásai**: akár 80%.